

ORSZÁGOS RENDŐR-FŐKAPITÁNYSÁG

Cím: 1139 Budapest Teve u. 4-6. 1903 Bp. Pf.: 314/15
Tel: 443-5573/33104
Fax: 443-5733/33133
E-mail: orfkvezeto@orfk.police.hu

Szám: 29000/105/367/ /2012. RP.

Tárgy: alapvető jogot sértő
rendőri intézkedés elleni
panasz elbírálása

HATÁROZAT

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva a panasz tárgyában folytatott eljárás során – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (továbbiakban: Panasztestület) 397/2012. (XI. 28.) számú állásfoglalásának megállapításaira – a rendőri intézkedés elleni panasznak az előállításról kiállított igazolás tartalma, a bilincsek alkalmazása, valamint az intézkedést végrehajtó rendőri erő aránytalansága tekintetében

h e l y t a d o k,

míg minden egyéb vonatkozásban a panaszt

e l u t a s í t o m.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. § (1) bekezdés e) pontjára, valamint a 109. § (1) bekezdés a) pontjára – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata közvetlenül kérhető a bíróságtól.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságnál – a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak címezve (1539 Budapest, Pf.: 632.) – a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül kell benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni, illetve azt a fenti határidőn belül a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz (1027 Budapest, Csalogány u. 47-49.) is be lehet nyújtani. (A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 330. § (2) bekezdése, 326. § (7) bekezdése; Ket. 109. § (1) bekezdése).

A határozatot kapják:

- 1) Panaszos
- 2) Független Rendészeti Panasztestület
- 3) Budapesti Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: BRFK) vezetője
- 4) Irattár

INDOKOLÁS

I.

A panaszos 2012. február 25-én a BRFK Központi Panaszirodáján terjesztette elő panaszbeadványát, majd 2012. március 01-jén személyesen adta elő panaszát a Panasztestületnél, ahol jelezte, hogy a panasz kivizsgálását a Panasztestülettől kéri. A panasz – valamint annak 2012. március 28-án kelt kiegészítése – az alábbiakban foglalható össze.

A panaszos előadta, hogy a barátnőjével 2012. február 24-én este a panaszos tulajdonában lévő, új építésű lakásban tartózkodtak, ahol halk zene mellett főztek és beszélgettek néhány pohár bor társaságában. Kb. 23:30 óra körül a lakásba becsöngetett két rendőr, a gyakorlóruhát viselő K. L. (a továbbiakban: r. főtörzsőrmester) és társa. Amikor a panaszos kinyitotta az ajtót, a rendőrök megkérdezték tőle, hogy a tulajdonossal beszélnek-e, majd elkérték a személyazonosító igazolványát. A panaszos erre „betessék” őket a lakásba, ahová a rendőrök „egyből beléptek”, és igazolta magát.

A rendőrök a panaszos barátnőjét is megkérték, hogy adja át a személyazonosító igazolványát, aki megkérdezte, hogy milyen indokkal kéri azt. Ezt néhány perces szóváltás követte, majd – mielőtt barátnője azonosította volna magát – a rendőrök erősítést hívtak. A szóváltás közben a rendőrök közölték, hogy következményei lesznek annak, ha barátnője nem igazolja magát, és kilátásba helyezték a kényszerítő eszköz alkalmazását is. Ezt követően a panaszos barátnője igazolta magát. A panaszos megjegyezte, hogy a rendőrök mindvégig agresszív módon beszéltek.

A helyszínre először két rendőr, majd még két rendőr érkezett. Később három civil ruhás rendőr – akik nem mentek be a lakásba, hanem kint, a bejárati ajtó előtt álltak – és további két rendőr – köztük egy rendőrnő – is megjelent. A panaszos emlékezete szerint azonosító számot nem, névkitűzőt azonban látott a rendőrökön.

A panaszos megpróbálta értesíteni rendőr ismerőseit és édesapját telefonon, de nem járt sikerrel. Ki akart menni a lakásból, hogy telefonáljon, de nem engedték ki. Az egyik rendőr üvöltve rászólt, hogy „maga nem megy ki sehova” és eltorlaszolta az utat, mire a panaszos visszaszólt valamit, mivel az egész eljárást felháborítónak tartotta.

Ezek után a panaszos barátnője elővette a telefonját a táskájából, hogy a rendőri intézkedésről képfelvételt készítsen. Ekkor két rendőr „odaugrott” hozzá, a kanapéra „lökték” hasra, és kezeit hátra bilincselték, a panaszost pedig kezeinek hátracsavarásával a falhoz állították, és szintén hátra bilincselték. A panaszos megmutatta csuklóját a Panasztestület tanácsadóinak, és elmondta, hogy a bilincselés következménye az azokon látható sérülés, barnás elszíneződés. A panaszos hozzátette, hogy a r. főtörzsőrmester bilincselte meg.

Ezt követően a rendőrök „felöltöztették” a panaszost és a barátnőjét, majd lekísérték a szolgálati gépkocsikhoz, ahol két külön járműbe ültették és előállították őket a BRFK XI. kerületi Rendőrkapitányságra. Itt a panaszost egy váróba vitték, ahol két rendőr vigyázott rá kb. negyed óráig, míg a barátnőjét kihallgatták. Ezalatt a panaszos kezén a bilincs rajta volt. Amikor az ő meghallgatása következett, a bilincset levették róla. A meghallgatáson két rendőr volt jelen, az egyikük az a rendőrnő volt, aki a helyszínen is jelen volt. A két kihallgatást végző rendőr készséges és együtt érző volt.

A panaszos az előállításáról kiállított igazoláson szereplő időponttal kapcsolatosan előadta, hogy szerinte kb. 23:30 órakor kezdődött az intézkedés. Az igazoláson szereplő „éjfél” véleménye szerint valós adat, azonban az előállítás végével kapcsolatosan kétségei vannak, mivel 02:30 óra körül értek haza, pedig nem lakik messze.

A panaszos elfogadhatatlannak tartotta, hogy nem szállították őket vissza a lakásához, aminek a helyszínen hangot is adott. A rendőr közölte velük, hogy „nem taxi társaság”. Erre elindultak hazafelé, majd kis idő után megállítottak egy taxit, amit a panaszos később úgy fizetett ki, hogy bement a lakásába pénzéért.

A panaszos véleménye szerint a szomszédjának – aki talán ismerőse a rendőröknek – köze lehet az egész intézkedéshez. A panaszos egyébként látta, hogy a r. főtörzsőrmester telefonál valakinek, és úgy érezte, hogy „parancsra” járt el.

A panaszos hozzátette, hogy 2012. február 29-én – ismételten a szomszéd bejelentése alapján – rendőrök jelentek meg a lakásnál, de ezzel az intézkedéssel kapcsolatban nem kívánt panasszal élni.

A panaszos a vele szemben foganatosított rendőri intézkedésekkel kapcsolatban az alábbiakat sérelmezte:

- 1.) a rendőri intézkedés jogalapját;
- 2.) az igazoltatás jogalapját;
- 3.) a magánlakásban történt rendőri intézkedést;
- 4.) az azonosítási kötelezettség elmulasztását;
- 5.) az előállítás jogalapját;
- 6.) az előállításról kiállított igazolás tartalmát,
- 7.) azt, hogy az előállítás okát nem közölték vele;
- 8.) a kényszerítő eszköz (testi kényszer, bilincs) alkalmazásának jogszerűségét;
- 9.) nem engedték ki a lakásból azért, hogy telefonáljon;
- 10.) azt, hogy a rendőrkapitányságon semmiről nem hallgatták meg;
- 11.) az előállítást követően nem szállították vissza a lakásába;
- 12.) az intézkedésnél jelen lévő rendőrök létszámát;
- 13.) az intézkedő rendőrök hangnemét.

A Panasztestület hivatkozott állásfoglalásában megállapította, hogy a vizsgált ügyben nem történt alapjogsérelem annak kapcsán, hogy két rendőr eleget tett intézkedési kötelezettségének a szóban forgó ingatlanon, illetve a magánlakásba belépett. A hazaszállításban történő segítségnyújtás elmaradása miatt alapjogsértés szintén nem történt.

Sérült ugyanakkor a panaszos magán- és családi élet tiszteletben tartásához fűződő joga azzal, hogy további két rendőr is belépett a lakásba, illetve a tisztességes eljáráshoz való joga, tekintve, hogy eltúlzott, aránytalan volt a rendőri létszám. Megállapította a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét az előállítás oka dokumentálásának elmulasztása miatt, és jogszerűtlenséget látott indokoltnak megállapítani a bilincselés kapcsán, ami által sérült a panaszos emberi méltósághoz való joga.

A Panasztestület az ellenétes bizonyítékok okán nem tudott egyértelműen állást foglalni az előállítás jogszerűsége kérdésben, valamint abban, hogy a helyszínen a jogszabályi előírások szerint közölték-e a panaszossal az előállítás indokát vagy sem, ezért az alapjogsérelmet e tekintetben nem tartotta megállapíthatónak. Az intézkedés hangneme miatt alapjogsértés szintén nem volt megállapítható.

II.

A Ket. 50. § (1) bekezdésében foglalt tényállás tisztázási kötelezettség keretében a hatóság az alábbi bizonyítási eszközök tartalmát vette figyelembe:

- a panaszos 2012. február 25-én kelt, a BRFK Központi Panaszirodáján előterjesztett panasz;
- a Panasztestület által a panaszról 2012. március 01-jén felvett jegyzőkönyv és a panasz 2012. március 28-án kelt kiegészítése;
- a BRFK XI. kerületi Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztály előállítás végrehajtásról és kényszerítőeszköz alkalmazásáról szóló 01110/3770/2012/id. számú, 2012. február 25-én kelt jelentése;
- a BRFK XI. Kerületi Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztály 0110/3770/2012/id. számú, 2012. február 25-én kelt Parancsnoki Kivizsgálása;
- a BRFK XI. kerületi Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztály 01110/6797/2012/id. számú, 2012. április 13-án kelt jelentése;
- a BRFK XI. Kerületi Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztály Őr-járőr Alosztály 01110/3770/2012/id. számú feljelentése szabálysértési ügyben;
- a BRFK XI. kerületi Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztály 01110-105/23/2012.P., 2012. július 2-én kelt jelentése;
- a BRFK XI. Kerületi Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztály Őr-járőr Alosztály 2012. február 25-én kelt igazolása a rendőrségi előállítás időtartamáról;
- a BRFK XI. Kerületi Rendőrkapitányság 01110-105/23/2/2012.P. számú, 2012. március 5-én kelt végzése;
- a közigazgatási hatósági eljárás során tartott tárgyalásról 29000/105/367/2012. RP. számon készült jegyzőkönyv;
- az ügyeleti küldési napló vonatkozó oldala.

III.

A panaszos a barátnőjével szemben foganatosított rendőri intézkedésekről is említést tett panaszában. Az Rtv. 92. § (3) bekezdése alapján a panasz meghatalmazott vagy jogi képviselő útján is előterjeszhető. A panaszos nem rendelkezett meghatalmazással a barátnőjét személyesen érintő intézkedésekkel kapcsolatos panasz előterjesztésére, ezért – tekintettel arra, hogy a panasz nyilvánvalóan nem az arra jogosulttól származott – ezen eljárás keretében az érdemben nem volt vizsgálható. A panaszos barátnője a vele szemben foganatosított rendőri intézkedésekkel szemben ugyanakkor szintén panasszal élt, amely önálló döntésben került elbírálásra.

IV.

A rendőri intézkedés ellen a panaszos által konkrétan megfogalmazott kifogások vonatkozásában álláspontom a következő:

1.) A rendőri intézkedés jogalapja

Az Rtv. 13. § (1) bekezdés első mondata szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak.

Az intézkedés időpontjában hatályban lévő, az egyes szabálysértésekről szóló 218/1999. (XII. 28.) Korm. rendelet 6. § (1) bekezdése alapján, aki lakott területen, az ott lévő épületben, vagy az ahhoz tartozó telken, tömegközlekedési eszközön, továbbá természeti és védett természeti területen indokolatlanul zajt okoz, amely alkalmas arra, hogy mások nyugalma, illetve a természeti vagy a védett természeti értéket zavarja, harmincezer forintig terjedő pénzbírsággal sújtható.

A panaszos állítása szerint a barátnőjével halk zene mellett főztek és beszélgettek pár pohár bor társaságában, ezért nem is értette, hogy miért hívta ki a rendőröket az egyik szomszédja. A Panasztestület kérdésére válaszolva a panaszos elmondta, hogy a hifin a maximális hangerő 30-as. Az intézkedés alkalmával 14-es hangerőn szólt a zene, aminek hangerejét – a rendőrök kérésére – lejjebb vette, amit a barátnője is alátámasztott.

Az ügyeleti küldési napló tanúsága szerint 2012. február 24-én, 22:30 órakor telefonon keresztül állampolgári bejelentés érkezett a BRFK XI. kerületi Rendőrkapitányság ügyeletére csendháborítás miatt, miszerint a panaszos lakásában „hangos a házibuli”.

A BRFK XI. kerületi Rendőrkapitányság r. őrmestere és r. főtörzsőrmestere – a 01110/6797/2012/id. számú, valamint az előállítás végrehajtásáról/kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló 01110/3770/2012/id. számú jelentésben foglaltak alapján – 2012. február 24-én, 23:05 órakor az ügyelet utasítására jelentek meg a fenti címen. A helyszínen felvették a kapcsolatot a bejelentővel, aki elmondta, hogy az említett lakásban már két napja folyik az italozás és hangos zene szól, ami immár tűrhetetlen. Mivel emiatt nem tud pihenni sem ő, sem a környezetében élő lakók, ezért megkérte a rendőröket, hogy intézkedjenek. A rendőri jelentésben foglaltak szerint a bejelentő meghallgatása, illetve adatainak rögzítése során már a lépcsőházban is hallható volt a hangos zaj és a zene.

Ezt követően a háztömbben beazonosították a zaj forrását, ami a panaszos lakása volt. A r. főtörzsőrmester többszöri csengetésére egy hölgy – a panaszos – nyitott ajtót. Miután a rendőröket a panaszos bebocsátotta a lakásba, azt tapasztalták, hogy ott egy másik hölgy is tartózkodik, a hangos zene forrása pedig egy mini hifitorony.

A fentiek alapján megállapítom, hogy elsődlegesen a rendőrségre érkezett bejelentés, majd ezt követően a helyszínen észlelt zaj – amely alkalmas volt arra, hogy a fenti szabálysértés tényállását kimerítse – megalapozta az Rtv. 13. § (1) bekezdése alapján a rendőrség intézkedési kötelezettségét. Ezért a rendőri fellépés jogszerűsége tekintetében a panaszt elutasítom.

2.) Az igazoltatás jogalapja

Az Rtv. 29. § (1) bekezdése alapján a rendőr feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából,

közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani.

Az Rtv. 29. § (3) bekezdése szerint, ha további intézkedéshez, eljáráshoz szükséges, vagy egyéb körülmények ezt indokolják, az igazoltatás során rögzíteni kell az igazoltatott személyazonosító adatait, az igazolvány sorozatát és számát, az igazoltatás helyét, idejét és okát, valamint – az (1) bekezdés *b*) pontjában meghatározott felkérés teljesítése esetén – az igazoltatott személy lakóhelyét, tartózkodási helyét.

Az előállítás végrehajtásáról készült rendőri jelentés szerint a panaszos igazoltatására az Rtv. 29. § (1) bekezdése alapján, a közrend védelme érdekében került sor.

A panaszos a r. főtörzsőrmester kérésére átadta a személyazonosító igazolványát, és elmondta, hogy a lakás a saját tulajdona, de ezt a tényt még nem volt ideje az okmányirodában a lakcímkártyájára felvezettetni.

A r. főtörzsőrmester az intézkedés során tájékoztatta a panaszost, hogy a lakásból kihallatszó hangos zene zavarja a lakókat, amely magatartással a panaszos szabálysértést valósít meg, ezért szeretné rögzíteni az adatait.

A közrendvédelmi célból végrehajtott igazoltatás indoka tehát egyrészt annak megállapítása volt, hogy a panaszos – mint szabálysértés elkövetése miatt intézkedés alá vont személy – milyen jogcímen tartózkodott a lakásban, másrészt szükség volt a panaszos személyes adatainak rögzítésére az esetleges további eljárás lefolytatása érdekében is. Az igazoltatás jogalapjára vonatkozó panaszt ezért elutasítom.

3.) A magánlakásban történt rendőri intézkedés

Az Rtv. 39. §-a alapján a rendőr magánlakásba intézkedés céljából – az (1) bekezdésében felsorolt kivételekkel – csak bebocsátás esetén vagy hatósági határozat alapján léphet be. A (4) bekezdés szerint a magánlakásban való tartózkodás csak a feladat végrehajtásához szükséges ideig tarthat.

A panaszos a BRFK Központi Panaszirodáján leadott beadványában úgy fogalmazott, hogy a rendőrök becsöngettek, elkérték a személyazonosító igazolványát – amit ő átadott –, és mivel a barátnője iratait is kérték, ezért „bent termettek” a lakásban. Amikor jogaikra hivatkozva arra kérték a rendőröket, hogy fáradjanak ki a lakásból, ezt nem tették meg. Később a helyszínen lévő két rendőr hívására még két rendőr érkezett, akik szintén bementek a lakásba. Aztán megjelent még két rendőr, majd három „készenléti ruhás” rendőr, tehát körülbelül hat rendőr tartózkodott a panaszos lakásában.

Később – a Panasztestület által jegyzőkönyvbe foglalt panaszában – a panaszos előadta, hogy miután elkérték a személyazonosító igazolványát, „betessékelték” a rendőröket a lakásba, akik oda „egyből beléptek”. Ezt támasztja alá a korábbi beadványban előadott azon állítás is, amely szerint mindez annak érdekében történt, hogy a rendőrök lássák, hogy nem tartózkodik sok ember a lakásban, „nincs buli és egyéb hangzavar”.

A panaszos és barátnője a közigazgatási eljárás során történt meghallgatásuk alkalmával – az erre vonatkozóan feltett kérdésre válaszolva – mindketten úgy nyilatkoztak, hogy négy rendőr tartózkodott a lakásban.

A rendőri jelentések szerint – egybehangzón a panaszban foglaltakkal –, miután a r. főtörzsőrmester közölte a panaszossal, hogy rögzíteni szeretné az adatait, a panaszos azt mondta, hogy ne az ajtóban álljanak meg, hanem fáradjanak beljebb a lakásba, és győződjenek meg arról, hogy nem hangos a zene.

Az intézkedés során a két rendőr tájékoztatta az ügyeletes tisztet, hogy a panaszost és barátnőjét szabálysértés továbbfolytatása miatt elő fogják állítani, amihez az ügyelettől erősítést kértek. A helyszínre elsőként az L/14-es gépkocsizó járőrpár érkezett ki, akik – a nyitott állapotban lévő ajtón keresztül – beléptek a lakásba a már bent tartózkodó rendőröknek történő segítségnyújtás céljából. A L/16-os járőrpár, valamint az L/akció – amelyben három fő rendőr teljesített szolgálatot – a folyosón, a lakás nyitott bejárati ajtaja előtt tartózkodtak az intézkedés során, a lakásba azonban nem léptek be.

Az Rtv. 39. § (1) bekezdés h) pontjában megfogalmazott kivétel alapján a rendőr magánlakásba intézkedés céljából bebocsátás vagy hatósági határozat nélkül is beléphet a szabálysértést felszólítás ellenére folytató személy előállítására céljából.

A fentiek alapján megállapítható, hogy az intézkedést megkezdő két rendőr az Rtv. 39. § (1) bekezdése által megkívánt bebocsátás birtokában, míg az intézkedés foganatosításában erősítésként részt vevő L/14-es járőrpár az Rtv. 39. § (1) bekezdés h) pontjában megfogalmazott kivétel alapján – a szabálysértést felszólítás ellenére folytató személy előállítására céljából – lépett be a panaszos lakásába, az intézkedés eredményes végrehajtásához való segítségnyújtás érdekében. Ezért a panaszt elutasítom.

4.) Az azonosítási kötelezettség elmulasztása

Az Rtv. 20. § (1) és (2) bekezdéseiben foglaltak szerint a rendőrt az intézkedés során az egyenruhája és azon elhelyezett azonosító jelvénye, vagy szolgálati igazolványa és azonosító jelvénye igazolja. A rendőr az intézkedés megkezdése előtt – ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor – köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Az intézkedések alkalmazását követően a rendőr köteles továbbá az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni a törvény szerinti panasz lehetőségéről és az előterjesztésére nyitva álló határidőről.

A panaszos előadta, hogy névkitűzőt igen, azonosító számot azonban nem látott a rendőrökön. Meghallgatása során a panaszos – a barátnőjével egybehangzón – elmondta, hogy a rendőrök köszöntek, közölték, hogy csendháborítás miatt érkeztek a helyszínre, de nem mutatkoztak be.

A panaszossal szemben intézkedő járőrök úgy nyilatkoztak, hogy az intézkedés megkezdésekor azonosítási kötelezettségüknek eleget tettek, az intézkedés alkalmával egyenruhát viseltek, amelyen szolgálati jelvényük, azonosító számuk és névkitűzőjük is el volt helyezve.

A panaszos mindkét írásba foglalt beadványában konkrétan azonosította, megnevezte a vele szemben intézkedő rendőrt, ezért – az egymásnak részben ellentmondó nyilatkozatok ellenére – megállapítható, hogy a panaszosnak a rendőrök azonosíthatóságához fűződő garanciális érdeke nem szenvedett sérelmet. A panaszt ezért a fentiek alapján elutasítom.

5.) A előállítás jogalapja

Az Rtv. 19. § (1) bekezdése értelmében a jogszabályi előírások végrehajtását szolgáló rendőri intézkedésnek – ha törvény vagy nemzetközi megállapodás másként nem rendelkezik – mindenki köteles magát alávetni, és a rendőr utasításának engedelmeskedni. A rendőri intézkedés során annak jogszerűsége nem vonható kétségbe, kivéve, ha a jogszerűtlenség mérlegelés nélkül, kétséget kizáróan megállapítható.

Az Rtv. 33. § (2) bekezdésnek f) pontjának I. fordulata alapján a rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt a személyt, aki a szabálysértést az abbahagyásra történő felszólítás ellenére is folytatja.

Az Rtv. 15. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával.

A panaszos előadta, hogy a rendőrök azt mondták, hogy hangos a zene. A panaszos állítása szerint a hifin a maximális hangerő 30-as, ami az intézkedés alkalmával 14-esre volt állítva, ezt pedig a rendőrök kérésére lejjebb vette.

Az előállítás végrehajtásáról és kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló jelentés szerint – miután a panaszos megkérte a rendőröket, hogy fáradjanak beljebb, és igazolta a személyazonosságát – a r. főtörzsőrmester megkérte a panaszost, hogy halkítsa le a zenét. A panaszos ezt nem tette meg, mivel szerinte az nem volt hangos, és azt mondta, hogy ha bekapcsolna egy televíziót az is volna annyira hangos.

Ezek után a r. főtörzsőrmester ismét felszólította a panaszost, hogy halkítsa le a zenét, aminek nem tett eleget, továbbá közölte, hogy „nem hajlandó lehalkítani a zenét, ami nem hangos, különben is a lakásában tartózkodik, ahol azt csinál, amit akar”. Majd azzal folytatta, hogy a rendőrök úgysem tehetnek velük semmit, „mert az intézkedést megpanaszolják, illetve feljelentést tesznek ellenük”, valamint hozzátette, hogy meg tudja keseríteni a rendőrök életét, mivel szülei a „Nemzetbiztonságnál” dolgoznak és tenni fognak arról, hogy ne legyenek a továbbiakban rendőrök. A panaszos felszólította a rendőröket, hogy távozzanak a lakásából.

A panaszos és a barátnője ezt követően mobiltelefonjukon beszélgetést folytattak, amelynek során felhangosították a zenét. A rendőrök felszólították őket, hogy fejezzék be a cselekedetüket, majd – mivel a rendőrök többszöri felszólításának sem tettek eleget –, a r. főtörzsőrmester az ügyeleten keresztül segítséget kért.

A helyszínen ezek után megjelent az „L/14-es” járőrpár, akik – hallva a zenét – beléptek a nyitott állapotban talált ajtón a lakásba, ahol a panaszos és a barátnője „magukból kikelve” ordítottak a már ott tartózkodó rendőrökkel.

Ezt követően a panaszos és a barátnője újból fel lettek szólítva, hogy hagyják abba a hangoskodást és vegyék lejjebb a zenét vagy kapcsolják ki azt. Mivel ezt nem vették tudomásul, a r. főtörzsőrmester közölte velük, hogy szabálysértés felszólítás ellenére történő továbbfolytatása miatt előállítják őket a BRFK XI. kerületi Rendőrkapitányságra. A panaszos és barátnője erre közölte a rendőrökkel, hogy ahhoz nincs joguk és takarodjanak a lakásból. A rendőrök ekkor kikapcsolták a zenét, bezárták a lakást, majd az intézkedés alá vont személyeket előállították a BRFK XI. kerületi Rendőrkapitányságra.

Az előállítás végrehajtásáról szóló rendőri jelentés az előállítás jogalapjaként az Rtv. 33. § (2) bekezdés f) pontjának I. fordulatát jelölte meg. A parancsnoki vélemény és kivizsgálás az intézkedést jogszerűnek, szakszerűnek és arányosnak minősítette.

A hivatkozott törvényhely egy úgynevezett „mérlegelő” rendelkezést tartalmaz, miszerint „*A rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, (...)*”. Ennek alapján az intézkedő rendőrnek mérlegelési lehetősége van arra vonatkozóan, hogy előállítást alkalmaz-e vagy sem.

A rendőri jelentések szerint a r. főtörzsőrmester az intézkedés kezdetén tájékoztatta a panaszost arról, hogy a lakásból kihallatszó hangos zene zavarja az épületben lakók nyugalma, és felhívta a panaszos figyelmét arra, hogy cselekményével szabálysértést követ el. A helyszínen intézkedő rendőrök megfelelő jogalap birtokában döntöttek az előállítás mellett. Döntésüket – a panaszos magatartására tekintettel, mivel többszöri felszólításuk ellenére sem tett eleget azon kérésnek, hogy a zajt szüntesse meg – a bejelentő, valamint a házban lakók éjszakai pihenéséhez, a köznyugalom biztosításához fűződő érdek indokolta.

A fentieket figyelembe véve megállapítom, hogy az előállítás jogszerűen, szakszerűen és az arányosság követelményének figyelembevételével került végrehajtásra, így az előállítás jogszerűségével és arányosságával kapcsolatos panaszt elutasítom.

6.) Az előállítás okának közlése

Az Rtv. 33. § (4) bekezdése előírja, hogy az előállítottat szóban vagy írásban az előállítás okáról tájékoztatni kell, és az előállítás időtartamáról részére igazolást kell kiállítani.

A panaszos sérelmezte, hogy előállításának okát nem közölték vele.

Mind a rendőri jelentésekből, mind a panaszos beadványaiból megállapítható, hogy a panaszos tisztában volt azzal, hogy a rendőrök csenháborítás miatt érkeztek a helyszínre, mivel a r. főtörzsőrmester az intézkedés kezdetén közölte, hogy hangos a zene, ami a lakókat zavarja, a panaszos pedig éppen azért hívta be a rendőröket a lakásba, hogy ennek ellenkezőjéről meggyőződhesse. Az intézkedésről készült jelentések szerint a r. főtörzsőrmester – miután harmadik alkalommal is felszólította a panaszost és a barátnőjét, hogy fejezzék be a hangoskodást és halkítsák le, vagy kapcsolják ki a zenét –, a törvény nevében felszólította őket, hogy hagyják abba cselekményüket, majd közölte velük, hogy szabálysértést felszólítás ellenére továbbfolytató személyekként előállítják őket a BRFK XI. kerületi Rendőrkapitányságra.

A fentiek alapján – figyelembe véve a rendőri jelentés közokirati jellegét – az előállítás okának helyszínen történt közlésére vonatkozó panaszt elutasítom.

A kiállított igazoláson ugyanakkor nem szerepel az előállítás Rtv. szerinti jogalapja, ezért a panasznak e tekintetben helyt adok.

7.) Az előállításról kiállított igazolás tartalma

Az Rtv. 33. § (3) bekezdése előírja, hogy a rendőrség az előállítással a személyi szabadságot csak a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozhatja. Ha az előállítás célja még nem valósult meg, indokolt esetben ezt az időtartamot a rendőri szerv vezetője egy

alkalommal 4 órával meghosszabbíthatja. Az előállítás időtartamát a rendőri intézkedés kezdetétől kell számítani.

A panaszos az előállításról kiállított igazoláson szereplő időponttal kapcsolatban előadta, hogy véleménye szerint az intézkedés körülbelül 23:30 órakor kezdődött, az előállítás befejezésével kapcsolatban azonban kétségei vannak, mivel 02:30 óra körül értek haza, pedig nem lakik messze a rendőrkapitányságtól.

Az ügyeleti küldési napló alapján a csendhaborításról szóló bejelentés 22:31 órakor érkezett a rendőrségre. Az előállítás végrehajtásáról szóló jelentés szerint az első járőrpár 23:05 órakor érkezett az épületbe, ahol 23:10 órakor vették fel a kapcsolatot a bejelentővel, majd azonnal a panaszos lakásához mentek. Az Rtv. 33. § (4) bekezdése alapján kiállított igazolás szerint azonban a panaszos előállítása – amelynek időtartamát a rendőri intézkedés kezdetétől kell számítani – 2012. február 25-én 00:10 órakor vette kezdetét és 00:30 óráig tartott. A panaszos személyi szabadságát az előállítás – az igazolás alapján – tehát mindössze 20 percen át korlátozta. A megállapított tényállást figyelembe véve ez az időtartam nem volt elegendő a helyszíni intézkedés végrehajtására, a panaszos beszállítására, meghallgatására és a rendőri jelentés, illetve a szabálysértési feljelentés elkészítésére is. A panaszos előállításának konkrét időtartama a rendelkezésre álló és beszerezhető bizonyítékok alapján nem állapítható meg. A személyes szabadság korlátozása a 8 órás törvényi maximumot ugyanakkor a panaszos saját elmondása alapján sem érthette el, mivel az állítása szerint is legfeljebb 3 órán keresztül tarthatott.

Az előállítás igazoláson feltüntetett időtartamának téves rögzítése miatt a panasznak helyt adok.

8.) Kényszerítő eszközök – testi kényszer és bilincs – alkalmazása

Az Rtv. 19. § (2) bekezdése alapján a rendőr jogszerű intézkedésnek való ellenszegülés esetén az Rtv-ben meghatározott intézkedések és kényszerítő eszközök alkalmazhatók.

Az Rtv. 15. § (1) bekezdése szerint a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával. A (2) úgy rendelkezik, hogy több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár.

Az Rtv. 16. § (1) bekezdése szerint a rendőr kényszerítő eszközt csak a törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén, az arányosság elvének figyelembe tartásával alkalmazhat úgy, hogy az nem okozhat aránytalan sérelmet az intézkedés alá vontnak. Nincs helye a kényszerítő eszköz további alkalmazásának, ha az ellenszegülés megtört, és a rendőri intézkedés eredményessége enélkül is biztosítható.

Az Rtv. 47. §-a szerint a rendőr – intézkedése során – az ellenszegülés megtörésére testi erővel cselekvésre vagy a cselekvés abbahagyására kényszerítést (testi kényszert) alkalmazhat.

Az Rtv. 48. § d) pontja alapján a rendőr bilincset alkalmazhat a személyi szabadságában korlátozni kívánt vagy korlátozott személy ellenszegülésének megtörésére.

A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 39. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az Rtv.

szerinti kényszerítő eszköz csak akkor alkalmazható, ha az intézkedés alá vont magatartása, ellenszegülésének mértéke annak Rtv. szerinti alkalmazását indokolja. A nagyobb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással járó kényszerítő eszköz akkor alkalmazható, ha a kisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással járó kényszerítő eszköz alkalmazása nem vezetett eredményre vagy sikere eleve kilátástalan.

A Szolgálati Szabályzat 41. § (1) bekezdés d) pontja szerint a bilincs alkalmazása az Rtv. 48. §-ában meghatározott esetekben különösen például azzal szemben indokolt, akinek a jogszerű intézkedéssel szembeni ellenszegülése testi kényszerrel nem törhető meg.

A Szolgálati Szabályzat 39. § (2) bekezdés a) pontja alapján az intézkedés alá vont személy magatartása szempontjából passzív ellenszegülést tanúsító személy, aki a rendőri intézkedés során a számára jogszerűen adott rendőri utasításokat nem hajtja végre, de tevőleges ellenszegülést nem mutat.

A panaszos beadványában előadta, hogy – azután, hogy barátnőjét a kanapéra „lökték” és megbilincseltek – a kezeinek hátracsavarásával a falhoz állították, majd a r. főtörzsőrmester kezeit hátra bilincselte. A panaszos csuklóján a Panasztestület munkatársa barnás elszíneződést látott, azonban arról látélet nem készült.

Az előállítás végrehajtásáról és a kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló jelentés szerint a panaszossal szemben az intézkedés helyszínén az Rtv. 47. §-a alapján testi kényszer, és az Rtv. 48. § d) pontjára tekintettel – azaz ellenszegülés megtörése érdekében – bilincs alkalmazás történt. A kényszerítő eszköz alkalmazására figyelmeztették a panaszost.

A bilincset 2012. február 25-én 00:10 órától 00:30 óráig alkalmazták a Szolgálati Szabályzat 40. § (4) bekezdés b) pontja szerint, a kezek hátra bilincselésével. A rendőri intézkedés során sérülés, a kényszerítő intézkedés és/vagy eszköz alkalmazása során anyagi kár nem keletkezett.

A jelentés szerint a testi kényszer és a bilincs használatára azt követően került sor, hogy a panaszos és barátnője többszöri felszólításra sem „hagyták abba a cselekményt”.

A parancsnoki kivizsgálásban foglaltak szerint a kényszerítő eszköz alkalmazásának kilátásba helyezésére a figyelmeztetés elhangzott, illetve „a törvény nevében” a cselekmény abbahagyására a felszólítás megtörtént, ennek ellenére az intézkedés alá vont személyek továbbra is passzív ellenállást tanúsítottak és nem álltak el a csendháborítástól. A testi kényszer során az intézkedés alá vont személyek kezét a passzív ellenszegülés megtörése végett – sérülést nem okozó módon – hátra feszítették az Rtv. 47. §-a alapján, valamint a további intézkedés biztonságos lefolytatása végett és a későbbi ellenszegülés megakadályozása céljából Rtv. 48. § d) pontja alapján bilincs alkalmazására került sor. A bilincs jogszerűen, a Szolgálati Szabályzat 41. § (4) bekezdés b) pontja alapján a kezek hátra bilincselésével történt.

A r. főtörzsőrmester jelentése azt rögzíti, hogy miután a panaszos és barátnője többszöri felszólításnak sem tettek eleget és nem némították le a zenét, közölte velük, hogy testi kényszert fog alkalmazni. A panaszos erre úgy reagált, hogy nem fogja lehalkítani a zenét, nem fejezi be a kiabálást és obszcén szavakkal illetve az eljáró rendőrt, amelyet a többi helyszínen tartózkodó rendőr is hallott. A panaszossal és barátnőjével szemben ezután testi

kényszert alkalmaztak, melyek során a kezeket hátrabilincseltek, mivel „megpróbáltak ellenállni”, illetve kibújni az intézkedés alól.

A megállapított tényállás alapján a panaszos a rendőri intézkedés során a számára jogszerűen adott rendőri utasításokat nem hajtotta végre. A passzív ellenszegülés megtörése érdekében ezért jogszerűen került sor vele szemben a testi kényszer alkalmazására, amely az Rtv. alapján a legenyhébb kényszerítő eszköznek minősül.

A bilincs alkalmazása a törvény szerint különösen azzal szemben indokolt, akinek jogszerű intézkedéssel szembeni ellenszegülése testi kényszerrel nem törhető meg. A r. főtörzsőrmester jelentésében a bilincs alkalmazását azzal indokolta, hogy a panaszos ellenállt, illetve megpróbált kibújni az intézkedés alól.

A fentiek alapján megállapítom, hogy a panaszossal szemben testi kényszer alkalmazására – passzív ellenszegülésére tekintettel – jogszerűen és szakszerűen került sor, ugyanakkor kényszerítő eszközként a bilincs használata – figyelembe véve a helyszínen jelen lévő jelentős rendőri erőfölényt – a megismert tényállás alapján aránytalan volt. Ezért a bilincs alkalmazása miatt tett panasznak helyt adok.

9.) A panaszost nem engedték ki a lakásból azért, hogy telefonáljon

A panaszos megpróbálta értesíteni rendőr ismerőseit és édesapját telefonon, de nem járt sikerrel. Ki akart menni a lakásból, hogy telefonáljon, de nem engedték ki. Az egyik rendőr üvöltve rászólt, hogy „maga nem megy ki sehova” és eltorlaszolta az utat, mire a panaszos visszaszólt valamit, mivel az egész eljárást felháborítónak tartotta. A panaszos ugyanakkor meghallgatása során elmondta, hogy miután nem engedték ki a folyosóra, ezt követően bement a szobába és onnan telefonált.

Az intézkedés eredményes végrehajtása érdekében a rendőr köteles megakadályozni, hogy az intézkedés alá vont személy – az intézkedés eredményes befejezése előtt – elhagyja annak helyszínét. Mivel a rendőrök intézkedéstaktikai szempontból helytelenül jártak volna el, ha engedélyezik a panaszos számára, hogy távozzon a lakásból, ezért a panaszt elutasítom.

10.) A panaszost az intézkedéssel kapcsolatban semmiről nem hallgatták meg a rendőrkapitányságon

A panaszossal szemben előállításának időtartama alatt a szabálysértéssel kapcsolatos eljárási cselekményt nem foganatosítottak, ezért jegyzőkönyv kiállítására sem került sor. A rendőrkapitányság a csendháborítás elkövetése miatt tett feljelentést továbbította az eljárás lefolytatására hatáskörrel és illetékességgel rendelkező II. kerületi Önkormányzatnak, amely az általa folytatott eljárás keretében volt jogosult dönteni a panaszos meghallgatásáról vagy annak mellőzéséről. A panaszt ezért elutasítom.

11.) Az előállítás után a panaszost és a barátnőjét nem szállították haza

A panaszos ezen sérelmének a rendőrkapitányságon is hangot adott, mire egy rendőr közölte velük, „nem taxi társaság”. A panaszos és barátnője ezután elindultak hazafelé, majd útközben fogtak egy taxit.

Az előállításról szóló rendőri jelentés szerint a panaszos és a barátnője az elbocsátásukkor kijelentették, hogy ha a rendőrök beszállították, úgy kötelesek haza is vinni

őket. A r. főörzsőrmester jelentése szerint azért nem kísérték, illetve vitték haza a hölgyeket, mert a „szolgálati gépkocsi nem erre a célra van kitalálva”. Megjegyezte továbbá, hogy a panaszosnál és barátnőjénél volt mobiltelefon és némi készpénz is, valamint tájékoztatták őket, „hogy taxit tudnak rendelni maguknak, ha az megfelelő nekik”.

A rendőrség számára a törvény nem ír elő olyan kötelezettséget, hogy az előállított személy hazajutásáról a személyi szabadságot korlátozó intézkedést követően bármilyen módon gondoskodnia kellene, ezért a panaszt elutasítom.

12.) A helyszínen megjelent rendőri erő aránytalan létszáma

Az Rtv. 15. §-a szerint a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával.

A r. főörzsőrmester az általa írt jelentés szerint – miután ellenőrizte a panaszos és barátnője adatait – segítséget kért az ügyelettől, mivel a két hölgy „elégégre agresszív magatartást mutatott”, valamint tájékoztatta az ügyeletes tisztet, hogy a két személy többszöri felszólítás ellenére sem hagyja abba a lakásban a hangoskodást, illetve a zenét nem hajlandók lehalkítani, ezért szabálysértés továbbfolytatása miatt előállításukra kerül sor. A r. főörzsőrmester jelentette az eseményeket a szolgálatirányító parancsnoknak is, amit utóbbi tudomásul vett.

A helyszínen eközben megjelent „L/14-es, L/16-os, illetve az L/akció, L/ügyeletes utasítására” a fentiek alapján. A r. főörzsőrmester indoklása szerint azért kért további járőrt a helyszínre, hogy az „atrocitásokat, illetve szidalmazásokat más járőr is hallja, illetve az atrocitások elkerülése végett.” Megjegyezte továbbá azt is, hogy az intézkedés alá vont személyek alkoholos befolyásoltság alatt álltak.

Az intézkedés során a helyszínen összesen kilenc rendőr volt jelen, amely létszám indokolatlan volt, és nyilvánvalóan nem állt arányban sem az elkövetett szabálysértés súlyával, sem az előállított személyek számával, még akkor sem, ha azok alkoholt fogyasztottak. Ezért a panasznak helyt adok.

13.) A panaszos sérelmezte, hogy a rendőrök agresszív módon beszéltek az intézkedés során

Az Rtv. 2. § (1) bekezdésének második mondata a rendőrség kötelességévé teszi, hogy tiszteletben tartsa és védelmezze az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.

A panaszos barátnője a meghallgatása során elmondta, hogy „spicces” állapotban voltak és flegmán beszéltek a rendőrökkel, de trágár szavak nem hangzottak el.

A r. főörzsőrmester jelentése szerint a panaszos és barátnője az intézkedés során alkoholos befolyásoltság alatt álltak, mindvégig arrogánsan, magukból kikelve, agresszíven nyilvánultak meg, és obszcén szavakkal illeték a rendőröket. A rendőrök meghallgatásuk során egybehangzóan úgy nyilatkoztak, hogy az intézkedés részükről végig kultúrált hangnemben zajlott. A panaszt – a fenti bizonyítékokat figyelembe véve – elutasítom.

V.

A Panasztestület a panaszos által előterjesztett panaszt megvizsgálta és fent hivatkozott állásfoglalásában megállapította, hogy sérült a panaszos magán- és családi élet tiszteletben

tartásához fűződő joga azzal, hogy az első két járőr kiérkezése után további két rendőr is belépett a panaszos lakásába.

A Panasztestület e megállapításával a határozat IV. részének 3. pontjában kifejtettek szerint nem értek egyet.

Mindezek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

Hatásköröm és illetékességem az Rtv. 92. § (1) bekezdése, illetve a 93/A. § (6) és (7) bekezdésein alapul.

Határozatom az alábbi jogszabályokon alapul:

- a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 330. § (2) és 326. § (7) bekezdése;
- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 100. § (1) bekezdés e) pontja, 109. § (1) bekezdése;
- a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 2. § (1) bekezdése, 13. § (1) bekezdése, 15. §-a, 16. § (1) bekezdése, 19. § (1) és (2) bekezdései, 20. § (1) és (2) bekezdései, 29. § (1) és (3) bekezdései, 33. § (2) bekezdés f) pontjának I. fordulata, (3) és (4) bekezdései, 39. § (1) és (4) bekezdései, 47. §-a, 48. § d) pontja, 92. § (1) és (3) bekezdései, 93/A. § (6) és (7) bekezdései;
- az egyes szabálysértésekről szóló 218/1999. (XII. 28.) Korm. rendelet 6. § (1) bekezdése;
- a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet 39. § (1) bekezdése és (2) bekezdésének a) pontja, 40. § (4) bekezdésének b) pontja, 41. § (1) bekezdésének d) pontja.

Budapest, 2013. március „ „„

**Papp Károly r. vezérőrnagy
rendőrségi főtanácsos
országos rendőrfőkapitány**